

Vlaams
Parlement

vergadering **C36 – WON4**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 20 oktober 2010

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over maatregelen naar aanleiding van de studie van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en een enquête van het Vlaams Energieagentschap (VEA) - 82 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de achterstand van de isolatie van Vlaamse woningen - 84 (2010-2011)	3
Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aankoop van nieuwe woningen op de woningmarkt - 107 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de groepsaankoop van energie - 114 (2010-2011)	13
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid - 130 (2010-2011)	16
Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het standpunt van het Vlaamse Gewest inzake het actieplan hernieuwbare energie - 177 (2010-2011)	18

■

Waarnemend voorzitter: de heer Tom Dehaene

Vraag om uitleg van de heer Peter Reekmans tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over maatregelen naar aanleiding van de studie van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en een enquête van het Vlaams Energieagentschap (VEA)
- 82 (2010-2011)

Vraag om uitleg van mevrouw Irina De Knop tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de achterstand van de isolatie van Vlaamse woningen
- 84 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Voorzitter, minister, collega's, de VMSW lichtte de voorbije jaren 108.000 sociale woningen door, ongeveer 80 percent van het totale aantal van 140.000. Het blijkt dat het pover gesteld is met de energiezuinigheid van veel van die woningen. Zo heeft 21 percent geen dubbel glas, 23 percent geen dakisolatie en 18 percent geen centrale verwarming. Dat betekent dat 45 percent of bijna de helft van die huizen een of meer ernstige gebreken vertoont. 51 percent van de appartementen van voor 1985 moet helemaal of gedeeltelijk worden gerenoveerd; 12 percent is aan vervanging toe. Bij de huizen bedragen de cijfers 49 percent en 4 percent. Zelfs van de nieuwere woningen moet 12 percent al gerenoveerd worden.

Een enquête van het VEA verstrekt dan weer meer gegevens over de privéhuurmarkt. 19,1 percent van de lagere inkomensgroepen leeft in woningen zonder dubbel glas, terwijl het Vlaams gemiddelde 9,5 percent is. 46,5 percent van de lagere inkomens leeft zonder dakisolatie, tegenover gemiddeld 26,8 percent in Vlaanderen. Voor muurisolatie is dat 66,9 percent tegen 49,4 percent in Vlaanderen. Tot daar de cijfers.

Minister, ik wil me toespitsen op de sociale woningen en de isolatie. Recent kondigde u in de media aan dat u een budget van 2,4 miljard euro zou inzetten om het patrimonium te renoveren. Twee weken later lanceert u in de media het bericht dat u de komende jaren 7 miljard euro zult investeren voor nieuwbouw van sociale woningen. 9,4 miljard euro in tijden van crisis, waar haalt u dat bedrag? Ik ben ook eens gaan kijken in de begrotingen die vandaag voorliggen en in de beleidsbrieven. Ik vind nergens een omkadering voor die bedragen. Uw woordvoerder heeft in de media gezegd dat het woonpad voor de 10 volgende jaren zal vastliggen en dat een volgende regering daar niet aan zal kunnen tornen. Dat is wat ik in de media lees.

Ik neem er dan even mijn schriftelijke vraag nummer 425 van 2 september 2010 bij. Begin oktober, amper 4 dagen nadat u in de media communiceerde over het bedrag van 2,4 miljard euro, hebt u daarop geantwoord. U zei toen dat u zou zorgen voor een zware inhaalbeweging voor de renovatie van de sociale woningen. Mijn vraag is dan hoe u zult renoveren zonder te isoleren. Beide horen immers samen: men kan moeilijk isoleren zonder te renoveren. U kondigt een inhaalbeweging aan. Als we dan kijken naar de cijfers die u me hebt bezorgd in antwoord op mijn schriftelijke vraag, dan stellen we vast dat er in 2008 5029 sociale woningen werden gerenoveerd. In 2009 waren dat er 4023, of 1006 minder. Als ik dan kijk naar de verwachtingen voor 2010, dan geven de cijfers tot 3 september aan dat het om 3388 woningen gaat. Tussen 2008 en 2010 daalt de renovatie van sociale woningen dus met maar liefst 1000 eenheden per jaar. In 2008 ging het om 5000 woningen, in 2009 om 4000 woningen en nu amper om 3000 woningen. Dat is allemaal heel mooi, maar we zijn wel al 2 jaar 2000 minder woningen aan het renoveren. In percentages kan dat tellen.

Tegelijkertijd lanceert u dan andere cijfers. U stelt dat er meer nieuwe woningen zijn. In de periode 2000-2009 waren dat er maar 1600, terwijl het groeipad voor 2010 2000 woningen bedraagt, net zoals voor 2011. Vanaf 2012 zouden dat er 2500 zijn. Minister, als ik dan kijk

naar uw antwoord op de vraag voor de nieuwbouwwoningen, dan zie ik dat u er in 2010 inderdaad 2048 zult zetten. In 2011 zullen dat er echter amper 1800 zijn. Dat zijn er ook 200 minder dan wat u in de media aangeeft. Minister, ik dring er toch op aan dat de cijfers die u in de media hanteert, dezelfde zouden zijn als die van uw antwoord op parlementaire vragen. Anders kunnen we beter dat instrument in het parlement afvoeren. Welke cijfers kloppen? Die van de gazet of die als antwoord op mijn parlementaire vragen?

Concreet bent u bezig met een inhaalbeweging. Het gaat om bedragen van 2,4 miljard euro, 7 miljard euro, 9,4 miljard euro. Ik weet totaal niet waar u ze vandaan haalt. Wat die inhaalbeweging betreft, kan het even? Of het nu de huidige regering is of de vorige, dat maakt me niet uit. *(Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche)*

Uw partij maakte daar ook deel van uit. We moeten toch enigszins ernstig blijven. Politiek stopt niet bij het wisselen van een regering. Dat geldt zeker voor het sociaal woonbeleid.

37.000 nieuwe woningen tegen 2020, zegt u. Ik kijk dan naar de cijfers van wat gerenoveerd en geïsoleerd zou moeten worden, want bij mij staat renoveren gelijk met isoleren. Over één ding hebt u gelijk. Het kan niet dat mensen lang op een wachtlijst staan, en dat ze, als ze dan eindelijk een woning hebben, een torenhoge energiefactuur moeten betalen. Dat is absoluut waar. Maar als ik zie dat 51 percent van de appartementen en 49 percent van de huizen aan vervanging toe zijn, gerenoveerd moeten worden, en 12 percent van de nieuwere woningen gerenoveerd moet worden, dan kan de conclusie alleen zijn dat de methode die tot nu toe gehanteerd werd, niet werkt. En dan heb ik het nog niet over de tienduizenden woningen die nog altijd leeg staan.

U gaat een inhaalbeweging doen, maar u weet ook dat het voor iedere beslissing tot renovatie die u vandaag neemt, 3 tot 5 jaar duurt voor ze gerealiseerd is. Ik geef u één voorbeeld. In Herentals is 5 jaar geleden een sociale woning afgebrand. Het heeft 5 jaar en 8 maanden geduurd vooraleer de SHM de goedkeuring kreeg om die woning opnieuw op te bouwen. Als we aan dit tempo gaan renoveren en isoleren, dan wordt het 2040 voor we ons patrimonium dat vandaag in slechte toestand is, hebben gerenoveerd. En dan komt het er ook nog eens bovenop dat alle nieuwe woningen die vandaag worden gezet, dan ook moeten worden gerenoveerd.

Minister, ik lees in uw perscommuniqués totaal andere cijfers dan u mij 5 dagen later geeft als antwoord op een parlementaire vraag, nummer 425 van 2 september. Ik vind dat getuigen van weinig respect voor het parlement.

Ik lees in de krant cijfers van 2,4 miljard euro en 7 miljard euro. Waar gaat u die halen? Hoe gaat u het probleem aanpakken dat de SHM's soms 5 jaar over een renovatie doen?

U kondigt een grootscheepse doorlichting van de socialehuisvestingssector aan. Ik stel me daar vragen bij waarom u eerst uw plannen lanceert en dan gaat doorlichten. Ik denk dat dat ondernemen op z'n socialistisch is, want normaal gezien doe je eerst een doorlichting. *(Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche)*

Minister, ik mag mijn woorden kiezen zoals ik wil. Dat heet liberalisme. *(Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche)*

Normaal gezien doe je eerst een doorlichting en dan ga je plannen maken. U doet het andersom. Ik vind dat heel bizar.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, in tegenstelling tot de vraag van de heer Reekmans wil ik in mijn vraag ook polsen naar de private woningmarkt.

Ik kan alleen maar herhalen dat Vlaanderen inderdaad een achterstand heeft als het aankomt op het isoleren van woningen. De cijfers van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en het Vlaams Energieagentschap (VEA) werden door collega Reekmans al

aangehaald en spreken boekdelen. Zo zou 46 percent van de mensen met een laag inkomen leven zonder dakisolatie. Ook het Vlaamse gemiddelde van 26,8 percent is niet echt schitterend. Vlaanderen heeft nog werk te doen als het over energiezuinige woningen gaat.

Ik heb ook gelezen dat de Vlaamse Regering zich de ambitieuze doelstelling heeft gesteld om alle woningen tegen 2020 energiezuinig te maken. Om dat te realiseren focust u op drie actiepunten: alle daken en zoldervloeren isoleren, alle enkele beglazing vervangen door hoogrendementsglas en alle verouderde verwarmingsinstallaties vervangen door condensatieketels.

U hebt nu alvast bijkomende maatregelen voor isolatie aangekondigd zowel in de socialehuisvestingssector als op de private woningmarkt. Ik heb gelezen in de pers dat de Vlaamse overheid hoopt om tegen 2020 600.000 daken geïsoleerd te hebben en dat u jaarlijks in een budget van 40 miljoen euro zou voorzien om de dakisolatiepremies te kunnen uitbetalen. U hoopt op die manier wellicht te kunnen voldoen aan de Europese verplichting om 20 percent minder CO₂ uit te stoten tegen 2020. Het is wel zo dat we nu al een grote achterstand hebben op heel wat andere landen, met name de Scandinavische landen, Duitsland en zelfs Wallonië. Volgens uzelf ligt de focus ook te veel op de uitstoot van wagens en te weinig op de woningmarkt waar sneller 'efficiëntiewinsten' zouden kunnen worden geboekt.

Vanmorgen las ik ook nog in de pers dat middenveldorganisaties een oproep doen om de kwaliteit van huurwoningen te verbeteren.

Minister, aangezien Vlaanderen nog steeds een grote achterstand heeft inzake de isolatie van woningen stelt zich de vraag naar de effectiviteit van de bestaande maatregelen. Ik denk dat we daar moeten durven over nadenken. Heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de doeltreffendheid van de bestaande maatregelen? Waar bevinden zich volgens u en volgens uw administratie de knelpunten?

Zoals we vanochtend nog eens in de pers konden lezen, ligt het grootste knelpunt bij de lage inkomens. Nochtans bestaat voor die doelgroep het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE). Heeft deze maatregel onvoldoende effect of is hij niet helemaal correct uitgewerkt waardoor blijkbaar mensen die huren er minder van kunnen genieten? Zijn bijkomende maatregelen voor deze doelgroep nodig of is er een bijsturing van het FRGE nodig? Wat stelt u voor?

Net zoals collega Reekmans wil ik vragen – maar op een andere toon – op welke termijn u de inhaaloperatie van 2,4 miljard euro plant? Klopt het cijfer? Wat is het resultaat in termen van energiebesparing als u dat moet uitdrukken in de reductie van CO₂-uitstoot?

Hoe zult u ervoor zorgen dat de doelstellingen op het vlak van dakisolatie worden bereikt? Hoe zult u ervoor zorgen dat er voldoende budget is om aan alle premievragen tegemoet te komen, tenzij u bereid zou zijn om het stelsel om te vormen?

Als ik de pers lees en als ik uw betogen in het parlement hoor, dan blijft u in de eerste plaats toch denken aan premies en andere stimulerende maatregelen. Houdt u vast aan het premiebeleid? Bent u bereid om dat te evalueren?

U sluit blijkbaar niet uit dat er op termijn dwingende maatregelen moeten komen. U zou overwegen om een verplichting van minimale isolatie op te leggen. Klopt die informatie? Ik ben daar een beetje bevreesd voor. Het is niet zo dat alle mensen die een woning verhuren, rijkards zijn. Zoals u weet, is het aanbod op de private huurmarkt niet bijster groot. Als we de verhuurders nog bijkomende strengere regels blijven opleggen, zal dat gevolgen hebben. Ik vraag me dan ook af of de dwingende maatregelen niet moeten worden afgewogen tegen goede stimulerende maatregelen, hetzij dat dat op een andere manier gebeurt dan met een premiestelsel.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Beide collega's hebben het over het budget en vragen zich af waar u die centen gaat halen. Het zal u niet bevreemden dat dat ook mij en mijn partij interesseert. We hebben daar geen duidelijkheid over gekregen in de pers.

We moeten ook nagaan wat de impact zal zijn op de sociale verhuurkantoren.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Dames en heren, ik zal niet ingaan op de specifieke cijfers van de inventarisatie door de VMSW. Ik ben net met de voorzitter overeengekomen dat de VMSW een presentatie zal komen geven om de studie zelf toe te lichten. *(Opmerkingen van de heer Peter Reekmans)*

Ik zal wel antwoorden op alle beleidsvragen die mij zijn gesteld. Het parlement vraagt al 5 jaar lang om een inventarisatie. Zodra ik hier toekwam, heb ik die inventaris aangevraagd. U vraagt of dit socialistisch beleid is. Voor mij zat hier een liberaal. U zegt "leve de liberalen", maar die hebben dat nooit aangevraagd. Ik zeg het u maar. Ik schimp niet graag, maar als u mij op dergelijke wijze beschimpt, wil ik wel graag antwoorden.

Ik heb dus de inventaris gevraagd. Daaruit blijken noden die in totaal 2 tot 2,4 miljard euro vertegenwoordigen. Nu heb ik aan de VMSW gevraagd om samen met die huisvestingsmaatschappijen een soort prioriteitenlijst op te stellen. Welke renovaties moeten eerst gebeuren? Waar zit de grootste winst? Waar is de grootste noodzaak? Hoe pakken we die zo integraal mogelijk aan? Natuurlijk gaan isoleren en renoveren samen. Het is te gek om dat op verschillende tijdstippen te doen.

Op basis van die prioriteitenlijst zullen we weten – dat is stap twee – welk geld er wanneer beschikbaar moet zijn voor de renovaties. Er zijn natuurlijk al budgetten in de begroting ingeschreven. Er is 128 miljoen euro die gewoon aan renovatie wordt uitgegeven. Daar komt 8 miljoen euro bij voor de hoogrendementsketels. Er zijn nog extra verschillende basisallocaties waarop geld voor renovatie kan worden ingeschreven. Er is Eandis, dat 2400 daken gaat isoleren in sociale woningen. Als we alles samentellen, komen we op 10 jaar tijd in de buurt van de werkelijke noden. Hoe groot die exact zijn na de complete doorlichting van de inventaris met de huisvestingsmaatschappijen door de VMSW zelf, zal ik u zo rap mogelijk zeggen. Het is logisch dat nu de verlanglijstjes van de huisvestingsmaatschappijen zijn aangekomen, de VMSW met hen even bekijkt wat het dringendst is, wat eerst moet gebeuren en hoeveel dat zal kosten.

Die 7 miljard euro haal ik eenvoudigweg uit de begroting. Ik haal dat ook uit de meerjarenbegroting. Die weerspiegelt exact het groeipad dat in twee verschillende documenten is beschreven en goedgekeurd in het parlement. Dat zijn de Wooncode en het Grond- en Pandendecreet. U weet dat daar cijfers en groeipaden in worden vermeld. Die cijfers waren wel degelijk goedgekeurd samen met die decreten, maar dat geld was nog niet in de meerjarenbegroting ingeschreven. Nu is in de meerjarenbegroting die volledige 7 miljard euro ingeschreven tussen nu en 2020. Op dat punt mag u op uw twee oren slapen. Dat geld is er. In welke mate de bestaande budgetten voor renovatie zullen voldoen om aan de totale renovatienood te beantwoorden, valt af te wachten. Er is al veel geld gepland. Of dat genoeg zal zijn, durf ik nu niet te zeggen. Of er meer geld zal moeten worden gevonden, of er zal moeten worden geschoven met budgetten, dat zal blijken uit de lijst die nu wordt opgesteld door de VMSW.

Ik heb aan de VMSW gevraagd om een langetermijnplanning op te stellen met per jaar een gedetailleerde inschatting van de nodige budgetten. Ik wil ook vermelden dat men bij de cijfers voor renovatie waar de heer Reekmans naar verwijst, de heel grote renovatieprojecten zoals de Silvertopgebouwen, in rekening moet brengen. Als men ineens een megagebouw aanpakt, zal dat de cijfers van dat jaar ongetwijfeld vertekenen.

Ik denk dat u zult kunnen oordelen over de aanpak van de renovatie van sociale woningen als u die exacte lijst van de VMSW krijgt. De lijst zal weergeven wat er wanneer zal worden aangepakt, wat dat inhoudt, wat dat kost en hoe we dat prioriteren. Een aantal op zich zegt niet veel. Ik kan zeer snel zeer veel daken plots laten isoleren zonder een totaalaanpak voor te stellen. We kunnen minder gebouwen grondiger renoveren. Soms is er echt totaalrenovatie nodig, soms zelfs afbraak en heropbouw. Soms gaat het om kleinere ingrepen. Vooraleer conclusies te trekken, zult u de planning van de VMSW moeten afwachten.

Men refereerde aan de enquête van het VEA, die betrekking had op zowel woningeigenaars als op huurders. Die heeft nog eens bevestigd dat mensen met lage inkomens niet alleen de maatregelen minder goed kennen maar ook vaker gehuisvest zijn in woningen die minder energiezuinig zijn, terwijl het vaak die mensen die het het moeilijkst hebben om die factuur te betalen.

Binnenkort start er een mediacampagne speciaal gericht op de kansengroepen, om hen nogmaals op de maatregelen te wijzen. Zeker voor hen kunnen de leningen die de lokale entiteiten vanuit het FRGE verstrekken, soelaas bieden. Daarnaast start Eandis een proefproject om 500 verhuurde woningen gratis te isoleren. Dat is goed voor de verhuurder en voor de huurder. Men wil nagaan of dat voor de moeilijk te bereiken doelgroep ook soelaas biedt.

Op termijn moeten we evolueren naar minimale energienormen voor huurwoningen. We gaan dat stap voor stap moeten doen. Ik plan om in de Wooncode minimale energie-eisen in te schrijven, maar om het aantal strafpunten dat daar tegenover staat, pas geleidelijk te verzwaren. Zo krijgt elke eigenaar de kans om geleidelijk aan, tussen nu en 2020, ingrepen door te voeren. Er bestaan ook premies voor. Op termijn moeten we wel komen tot een minimale energie-eis die verplicht is voor verhuurde woningen. Dat kunnen we niet van vandaag op morgen doen. Vele huizen zijn op lange termijn verhuurd. Ik wil dat nog altijd doen met de bestaande premiestelsels voor ogen. Ook eigenaars van verhuurde huizen moeten daar gebruik van kunnen maken. Zo kunnen we eigenaars die dat snel willen doen, belonen door een deel van die kosten weg te nemen. We mogen niet vergeten dat ook de huurder daar veel beter van wordt.

Specifiek voor de kwetsbare huurder is het interessant om aan de energiescans een soort woonscan te koppelen. Zo kunnen elementaire woonkwaliteitseisen meteen onder de loep worden genomen als ze samenhangen met energiemaatregelen. Ik denk aan mogelijke vochtproblemen, schimmelvorming of CO-problemen bij het isoleren van een huis. Het is belangrijk dat dat als een geheel wordt bekeken in sommige huizen. Dat is nog een maatregel die we evalueren.

Mij is gezegd dat het problematisch is voor sommige mensen dat kleinere daken niet kunnen genieten van bepaalde premies omdat ze te klein zijn. Vaak gaat het, zowel in steden als op het platteland, om vroegere, kleine arbeidershuisjes, die mensen willen opknappen. Vaak hebben die mensen niet veel middelen. Ik wil hier even het beeld rechtzetten dat elke huiseigenaar rijk zou zijn. Als driekwart van de Vlamingen een eigen huis bezit, dan gaat het vaak om mensen die steun nodig hebben om dat huis te kunnen renoveren. Dan moeten we de mensen met een klein dak niet uitsluiten van bepaalde premies, gewoon omdat ze kleiner behuisd zijn. Vaak zijn het mensen die extra nood hebben aan die steun.

Er is ook een evaluatie van de premies gebeurd. Dat voorstel gaat naar de Vlaamse Regering. Zal er geld genoeg zijn voor de daken? Op dit moment hebben we 40 miljoen euro. We zitten aan een tempo van 60.000 daken per jaar die worden geïsoleerd en waarvoor een premie wordt aangevraagd. Met dit bedrag kunnen we 80.000 daken aan. Dus zit er nog marge op. Het zou goed zijn als er meer daken worden geïsoleerd. We hebben daar ook nog wat geld voor. Mocht dakisolatie intussen ongelooflijk populair worden, dan zullen we moeten vaststellen dat er geld te weinig is. Nu zitten we daar nog ettelijke miljoenen euro's vandaan, nog 20.000 daken per jaar. Er is dus geen probleem op dat vlak.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, u hebt op de belangrijkste vragen niet geantwoord. U verwijst naar een afspraak met de commissievoorzitter dat de VMSW ons die cijfers gaat bezorgen. Ik wou dat u aangaande cijfers in de media dezelfde voorzichtigheid hanteerde als in een parlementaire commissie, want daar bent u wel veel spraakzamer met cijfers.

Minister, gesteld dat u kunt beschikken over de bedragen, dan wilt u 37.000 nieuwe woningen bouwen in 10 jaar tijd met 7 miljard euro. Ik weet niet of u het weet, maar renoveren kost tegenwoordig bijna of net evenveel als nieuwbouw. Hoe zult u de 50.000 woningen die volgens de enquête geheel of gedeeltelijk moeten worden gerenoveerd – 15.000 moeten volledig worden vervangen, van slechts 20.000 moet enkel het dak worden geïsoleerd – betalen met 2,4 miljard euro? In totaal gaat u bijna 85.000 woningen isoleren, gedeeltelijk of geheel renoveren met een budget van amper een derde van uw budget voor nieuwbouw. Raar maar waar, renovatie is veel moeilijker in te schatten omdat je niet weet wat je tegenkomt als je bezig bent. Iedere modale Vlaming die een huis renoveert, weet dat. Blijkbaar weten de Vlaamse Regering en u als minister dat niet.

U zegt dat de renovatiecijfers gemengd zijn. In uw antwoord op punt drie van mijn schriftelijke vraag staat duidelijk dat het een mix is van kleine en grote projecten. Hier komt u zeggen dat de cijfers enkel worden beïnvloed door de grote projecten. Ieder jaar is een mix van kleine en grote renovatiewerken. Dus, komt u alstublieft niet zeggen dat het gezakt is omdat er toen grote werken waren. (*Opmerkingen van minister Freya Van den Bossche*)

Ik wil straks een schriftelijke vraag stellen over de details. Dan kunnen we over enkele weken nog eens terugkomen. Het blijft me storen dat de cijfers die u in de media gebruikt, andere cijfers zijn dan de cijfers die u hier, amper 5 dagen later, op een parlementaire vraag geeft. Zelfs de cijfers over nieuwbouw kloppen niet met wat u in de media zegt. U hebt in de media gezegd dat u 2000 nieuwe woningen wilt optrekken in 2011. Op een parlementaire vraag antwoordt u dat er op het einde van de werken in 2011 1829 nieuwe woningen zullen staan. Op 200 huizen na zou ik graag een juiste schatting hebben.

Maar dat past natuurlijk in een communicatieplan om een goednieuwsshow te brengen in de media, maar de werkelijke cijfers zijn minder positief. Wat me het meeste stoort, is dat u de privéverhuurders lik op stuk geeft: u zegt er zelfs bij dat, als ze niet beter isoleren, u hen wilt verplichten om te isoleren. Minister, begin zelf eens met uw sociaal patrimonium en uw eigen sociale woningen in orde te krijgen voor u de privéverhuurder aanpakt. U hebt werk genoeg aan de winkel in uw eigen departement.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, u gaf wel een uitgebreid antwoord, maar niet op mijn vragen. In mijn eerste vraag vroeg ik u naar een evaluatie van de doeltreffendheid van bestaande maatregelen. Op het sp.a-congres van het voorbije weekend is gebleken dat men u suggesties heeft gedaan voor de kleine daken, waarschijnlijk geheel terecht, maar u gebruikt dat om te verwijzen naar een evaluatie. Dat vind ik niet ernstig.

Minister Freya Van den Bossche: Dat is apart. Het is een aparte maatregel: die evaluatie staat daarnaast. Die is pas toegekomen en moet nog naar de regering worden gestuurd. Dat staat los van de evaluatie van de rechtspremies.

Mevrouw Irina De Knop: Die evaluatie hebt u, en u hebt ook al conclusies?

Minister Freya Van den Bossche: Die evaluatie is gebeurd op ons kabinet. Die moet nu worden doorgenomen en naar de regering gestuurd. Ik kan u de conclusies daarvan binnenkort overmaken. Ik heb ze zelf nog niet kunnen doornemen.

Mevrouw Irina De Knop: We kijken ernaar uit, dat is alvast positief. Dit had ik niet begrepen uit uw antwoord.

Van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost zegt u dat het heel wat soelaas kan bieden. De lokale entiteiten zijn er mee bezig. Het zou toch de moeite lonen, met het oog op de doelstellingen die u beoogt, om na te gaan of dat fonds daarvoor het meest geschikt is. Dat fonds is in de eerste plaats bedoeld voor mensen met lage inkomens, maar ik neem aan dat ook verhuurders leningen kunnen aangaan. Het hangt er dus maar van af hoe u dat communiceert.

In mijn gemeente is dat gekanaliseerd naar samenwerkingsverbanden tussen OCMW's, Woonwinkels enzovoort. De vraag kan worden gesteld in welke mate die informatie goed beschikbaar is bij eigenaars van woningen. Daar is nog veel werk aan de winkel. In antwoord op een schriftelijke vraag verwijst u naar de lokale entiteiten, maar daar is te veel geld mee gemoeid om enkel lokaal te werken of te zeggen dat men daar verantwoordelijk is voor de communicatie. Als minister kunt u zeker een gecoördineerde communicatie voeren. Ik heb daar in elk geval nog weinig over gezien.

Minister, ik heb u ook gevraagd of u eraan denkt om het premiestelsel te herbekijken. Ik heb daar geen antwoord op gekregen, maar ik neem aan van niet, aangezien u daar helemaal niets over zegt.

U hebt wel heel duidelijk gestipuleerd dat er minimale energie-eisen voor huurwoningen zullen komen. U zou dat inschrijven in de Wooncode. U zou het boetesysteem geleidelijk aan uitbreiden. Wat dat betreft, is enige voorzichtigheid geboden als we ervoor willen zorgen dat mensen blijven investeren in huurwoningen. Een beleid waarbij u stimuleert, waarbij u maakt dat het financieel aantrekkelijk wordt om te investeren, zou veel interessanter kunnen zijn dan een soort boetedoening inschrijven voor verhuurders. Ik vind dat, als ik het woord in de mond mag nemen, een erg socialistische benadering. Of die altijd even doeltreffend is, dat betwijfel ik.

Minister, u hebt gezegd dat er dringende en diepgaande ingrepen in de woonmarkt noodzakelijk zijn – terecht. Als we de discussie met betrekking tot de achterstand van de isolatie aangaan, dan moeten we natuurlijk twee zaken bekijken. Er moet niet alleen gekeken worden naar de ambitie om daken te isoleren, maar ook naar de kwaliteit van de isolatie en dus naar de energie-efficiëntie. Wat dat betreft, kunnen we de lat zeker hoger leggen.

Net zoals de heer Reekmans ben ik van mening dat er een heel grote discrepantie is tussen de aankondigingen die u in de media doet en die heel wat goeds beloven, en het antwoord dat we finaal in de commissie horen. Dat is toch wel een antwoord in mineur.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, het klopt dat we binnenkort een onderhoud hebben met de top van de VMSW. Dan kunnen ook nog een aantal zaken worden uitgeklaard. Ik noteer met blijdschap uw intentie om de verhuurders en eigenaars genoeg tijd te geven om zich in regel te stellen. Dat is echt nodig. U spreekt nu van 2020. Heel veel verhuurders staan soms voor hoge kosten. Ze moeten dat toch ook kunnen incalculeren. Ik vind het echt goed dat u daar oog voor hebt.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Wat de verhuurders betreft, heb ik overleg gevoerd met de eigenaarsverenigingen. Ze zijn er helemaal niet tegen. Ze vinden het prima dat we volop stimuleren, dat er veel premies zijn, dat we die ook beschikbaar stellen voor huurders, dat we niet enggeestig zijn en zeggen dat het voor het eerste en eigen huis geldt. Ook zij kunnen er gebruik van maken. Ze krijgen ook de tijd tot 2020 om dat te doen via die premies. Vanaf dan moet het wel. Dat is echt een heel fraai tijdspad. De eigenaarsverenigingen hebben met ons gesproken. Ze zien dat als heel realistisch. Ze vinden het helemaal geen slecht beleid of 'socialisme' in de zin zoals u dat als scheldwoord gebruikt. Ik vind dat een soort van slim beleid en dus socialisme, maar niet op de manier zoals u het woord gebruikt.

Er werd me ook gevraagd of ik wel goed had gerekend. Het is de VMSW die op basis van de cijfers van de huisvestingsmaatschappijen dat bedrag van 2 tot 2,4 miljard euro naar voren schuift. Als u denkt dat dat niet klopt, dan mag u elke vraag stellen die u wilt aan de VMSW. Ik heb nu een gedetailleerde lijst gevraagd per jaar van de specifieke renovaties, van de kostprijs en wat er dan mee gebeurt. Ik ga ervan uit dat ze bij de VMSW voldoende ervaring hebben met de renovaties om een inschatting te kunnen geven. Ze kunnen dat in ieder geval veel beter dan ik hier van op mijn stoel, vanuit Brussel.

Overigens, de cijfers die ik doorgeef, zijn altijd dezelfde. Ik zeg het toch nog maar een keer. Bij wat ik heb aangekondigd, gaat het ofwel om al genomen initiatieven, ofwel om al ingeschreven budgetten, ofwel om initiatieven die ik zal nemen. Ik zie niet in wat er fout is met communiceren, behalve misschien dat ik ermee in de media kom.

De evaluatie van het premiestelsel is gebeurd. Ik zal een voorstel maken op basis van die evaluatie. Dat komt eraan. We hebben dat wel degelijk geëvalueerd.

– *Mevrouw Michèle Hostekint, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ik moet er u misschien nog op wijzen dat het FRGE een federaal fonds is. Het enige dat wij doen, is dat we via de lokale entiteiten en het op ons nemen van de waarborg bij het verstrekken van die leningen ervoor zorgen dat het geld maximaal zal worden gebruikt. De voorwaarden voor wie in aanmerking komt en wie niet, de campagne die daarrond wordt gevoerd, dat is een federale bevoegdheid. Ik probeer het geld wel allemaal op te gebruiken. Maar ik moet me wel houden aan de voorwaarden die door de federale overheid worden opgelegd. Het zou natuurlijk wel een goed idee kunnen zijn om, als de nieuwe regering er eenmaal is, met de federale minister van Energie te spreken over voorwaarden die misschien nog beter aansluiten bij het Vlaams energiebeleid. Voor alle duidelijkheid, het is een federaal fonds dat wij gebruiken. We kunnen de voorwaarden echter niet wijzigen.

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Minister, ik raad u aan uw antwoord op vraag nummer 425 eens te lezen. U stelt daarin dat er in 2011 1829 nieuwe wooneenheden zullen zijn. In de pers hebt u het over 2000. Dat is een verschil van 180. Bij mijn weten is dat nog altijd meer dan 10 percent verkeerd. Ik had graag dat uw informatie ietwat juist is en dat u hetzelfde in de media zegt als hier in antwoord op parlementaire vragen.

U hebt niet geantwoord op de vraag hoe u met één derde van het budget meer dan het driedubbele van de woningen zult renoveren en in orde brengen. Ik begrijp nog altijd niet hoe u dat zult doen. Maar dat zullen we ooit nog wel eens in de krant lezen.

Minister Freya Van den Bossche: Ik zal het nog eens zeggen. De VMSW komt tot die cijfers op basis van de gegevens van hun huisvestingsmaatschappijen. Ze zal nu met de huisvestingsmaatschappijen de cijfers in detail verifiëren. Ik kan die cijfers niet beter inschatten dan de VMSW. Ze heeft er meer ervaring mee. Als u de cijfers betwist, dan betwist u de deskundigheid van de VMSW op dat vlak. Ik heb nog geen enkele reden gehad om de deskundigheid over het inschatten van cijfers door de VMSW te betwisten. Ik heb dat budget niet verzonnen!

De voorzitter: De heer Reekmans heeft het woord.

De heer Peter Reekmans: Wacht dan met uw goednieuwsshow in de media op te voeren tot u alle cijfers van de VMSW hebt. U doet het eerst en dan antwoordt u hier op een vraag om uitleg dat u eerst alle concrete informatie moet hebben van de SHM's en van huisvestingsmaatschappijen. Minister, wacht dan toch even. Ik weet dat dat in uw communicatieplan paste. Ik zou het terecht vinden dat u de cijfers eerst hier komt geven, de VMSW hier de uitleg komt laten geven en dan daarna uw goednieuwsshow lanceert in de media.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Als nieuw parlementslid stel ik een naïeve vraag. Is het echt nodig dat u eerst de regering raadpleegt of informeert over een evaluatie? Blijkbaar kan dat niet eerst in het parlement.

Minister, wanneer denkt u dat die evaluatie aan de commissieleden, aan de parlementsliden kan worden bezorgd?

Het FRGE valt uiteraard onder de federale bevoegdheid. Zou het niet mogelijk zijn om gecoördineerd vanuit Vlaanderen een communicatiecampagne te voeren om het enige bekendheid te geven? In mijn omgeving heb ik in elk geval het gevoel dat het nog weinig bekend is. U mag en kunt dat niet enkel overlaten aan de lokale entiteiten.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ik zal dat eens nagaan. We hebben een specifieke media-campagne gepland voor die kwetsbare groepen. Ik heb me natuurlijk niet beziggehouden met elke letter die in een dergelijke campagne en folder wordt gebruikt. Ik zal kijken of het mogelijk is om meer bekendheid te geven aan de goedkope leningen en zien of er nog tijd is om ze in die zin aan te passen. Als het kan, zal ik er ook aandacht aan besteden, mocht dat nog niet het geval zijn. Het gaat om een specifieke communicatiecampagne.

In de volgende weken wil ik met een voorstel naar de regering gaan op basis van de evaluatie van het premiestelsel. Ik wil dat op korte termijn doen. Ik kan enkel voorstellen formuleren. U weet dat er ook coalitiepartners zijn. *(Opmerkingen van mevrouw Irina De Knop)*

Allemaal geen probleem, maar onder de regels van openbaarheid van bestuur kunt u die documenten ook opvragen. Dat is geen enkel probleem. Dat valt daar gewoon onder.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Tom Dehaene tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de aankoop van nieuwe woningen op de woningmarkt - 107 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Dehaene heeft het woord.

De heer Tom Dehaene: Voorzitter, minister, vanuit de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) werd begin dit jaar een oproep gelanceerd ten behoeve van de sociale huisvestingsmaatschappijen om nieuwe woningen op de markt te kopen die ze vervolgens als sociale woningen zouden verhuren. Het blijkt dat er redelijk wat interesse is: 58 huisvestingsmaatschappijen hebben interesse getoond. Ik denk dat dat een redelijk succes mag worden genoemd.

Ik beseft dat er vandaag mogelijkheden zijn voor de lokale besturen en de OCMW's om bestaande woningen te kopen, die eventueel af te breken en nieuwe te bouwen waarvoor ze dan subsidies kunnen krijgen. Ik stel wel vast dat de lokale besturen de mogelijkheid om nieuwe woningen aan te kopen, niet krijgen. Ik vind dat vreemd omdat openbare besturen toch ook een belangrijke partner zijn in het behalen van het sociaal objectief.

Minister, wat is het budget dat is vrijgemaakt voor de aankoop van nieuwe woningen? Waarom krijgen de gemeenten en de OCMW's niet de mogelijkheid om nieuwe woningen te kopen en die aan te bieden als sociale huurwoning?

De voorzitter: Mevrouw Heeren heeft het woord.

Mevrouw Veerle Heeren: Voorzitter, minister, ik heb begin december deze problematiek in een schriftelijke vraag aangekaart. U hebt er toen heel omstandig op geantwoord.

Ik denk dat het vooral belangrijk is om te weten wat we vanuit Vlaanderen investeren en wat onze finaliteit is. Wat we zeker niet mogen doen, is hand-en-spandiensten verlenen aan de vastgoedsector. Dat is ook niet de insteek. De insteek is om meer sociale woningen, en dan vooral huurwoningen, op de markt te brengen. Hiervoor blijven sociale bouwmaatschappijen in eerste instantie toch de actor bij uitstek.

Collega Dehaene is voorzitter van een OCMW dat heel actief is, maar dat is niet zo in alle 308 gemeenten in Vlaanderen. Bovendien vind ik persoonlijk dat men dat ook niet kan verwachten van de OCMW's in vele kleine plattelandsgemeenten. Een bouwmaatschappij werkt intergemeentelijk. Het is ook hun troef dat ze op verschillende markten kunnen spelen. Ik wil vooral nuanceren voor de gemeenten op het platteland.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er is in een enveloppe van 25 miljoen euro voorzien voor de aankoop van goede woningen in het algemeen. Dat wil zeggen dat alle manieren die vroeger bestonden, nog steeds blijven bestaan. We hebben er gewoon één aan toegevoegd: een rechtstreekse aankoop op de markt. We willen onderzoeken of het werkt.

Mevrouw Heeren, ik wil u gerust stellen: we gaan geen hand-en-spandiensten aan de vastgoedsector verlenen. Ik zal de laatste zijn die u er ooit van zal mogen verdenken.

We doen dit dus om sneller woningen te hebben. Het blijkt dat het bescheidenwoningaanbod het laatste half jaar heel vlot van de hand is gegaan. De dalende rentevoeten zullen er ook wel mee te maken hebben. Op zich is dat natuurlijk goed nieuws voor mensen die in staat zijn om een bescheiden woning te kopen. Het betekent wel dat er maar 22 woningen voor onze maatregel in aanmerking komen. Dat is niet veel. Die woningen moeten nog worden geëvalueerd. We moeten nagaan of het wel of niet een zinvolle aankoop zou zijn. Er zijn redelijk wat huisvestingsmaatschappijen geïnteresseerd om ook op die manier aan extra woningen te geraken. We hebben er niets mee verloren. We onderzoeken nu wat de kwaliteit en de prijs van die aangekochte woningen is. Ik weet nog niet hoeveel van die 22 woningen effectief zullen worden gekocht. Er is zeker geen probleem met het budget: we zullen niet over het budget gaan met dit eerder beperkte succes. De respons was dus niet bijzonder groot.

Ik wil wel afwachten wat de kwaliteit van de respons was om te weten of we dit in de toekomst zullen herhalen. Ik wil ook weten van de huisvestingsmaatschappijen of ze dit als een goede, aanvullende manier beschouwen om het aantal woningen uit te breiden, dan wel of ze dit geen succesvolle formule vinden.

Het was de eerste keer. We proberen en we zien waar we eindigen. U weet dat de niet-huisvestingsmaatschappijen worden gefinancierd met andere subsidies. Het zijn subsidies voor de bouw en de renovatie van sociale woningen die per project worden goedgekeurd door mezelf. De subsidievoorwaarden gaan specifiek over de bouw en niet over de aankoop van woningen. Subsidies voor de aankoop van nieuwe woningen zijn niet opgenomen in de regelgeving. We moeten dat misschien eens onderzoeken in het kader van de harmonisering van de financiering van de verschillende types van initiatiefnemer.

Uw suggestie wordt in dank aanvaard. Ik neem meteen ook de kanttekening van mevrouw Heeren mee, maar misschien is het niet voor iedereen een even haalbare kaart. Ik wil wel onderzoeken of we de mogelijkheid kunnen bieden aan diegenen voor wie het wel een oplossing zou zijn en wat daarvan de gevolgen zouden zijn, ook voor de huisvestingsmaatschappijen. Ik wil het zeker onderzoeken. Ik vind het een interessante suggestie, maar waar – zoals mevrouw Heeren zegt – een aantal kanttekeningen bij te plaatsen zijn.

Laat me het eens onderzoeken tegen het voorjaar van 2011 wanneer we de harmonisering zullen hebben voorbereid, om na te gaan of we met die suggestie eventueel verder kunnen.

De heer Tom Dehaene: Minister, ik dank u voor uw antwoord. 22 woningen is inderdaad niet overdreven veel, maar het geeft wel de gelegenheid om rustig te evalueren. In die zin is het misschien nog een meevaller.

Mevrouw Heeren, de huisvestingsmaatschappijen zijn uiteraard zeer goed geplaatst om die rol te spelen. Ik stel alleen vast dat in sommige gemeenten de OCMW's en de gemeente zelf ook een zeer goed zicht hebben op de mogelijkheden die er zijn. We moeten het sociaal objectief met z'n allen bereiken in alle gemeenten en in heel Vlaanderen met de middelen die er vandaag zijn. We moeten er uiteraard op toekijken dat er geen misbruik wordt gemaakt van het systeem.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de groepsaankoop van energie - 114 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, ik heb een aantal vragen bij de grootste groepsaankoop in dit land ooit, uitgaande van de provincie Antwerpen.

20.000 aanvragers bundelden zich, om via collectief overleg met energieproducenten een zo gunstig mogelijk tarief te bedingen. Via het provinciebestuur namen ook 64 Antwerpse gemeentebesturen deel aan deze actie. Zij sensibiliseerden en mobiliseerden hun burgers om deel te nemen, met resultaat.

De voorbije jaren waren regelmatig openbare instellingen of publieke organisaties spil in zo'n groepsaankoop. Mijns inziens is dat alleen maar aanvaardbaar als dit een duidelijk omschreven beleidskeuze is, die behoort tot de brede kerntaak van de instelling en die een open karakter heeft en waar dus iedereen aan kan deelnemen. Bovendien moet er, met een overheidsinstelling als intermediaire speler op een private markt, een onmiskenbare en substantiële ecologische of sociale bonus aan verbonden zijn die verder gaat dan een leuk meeneemeffect voor particulieren.

Minister, meent u dat provincies en gemeentebesturen een coördinerende en promotionele rol als initiatiefnemer mogen spelen bij de organisatie van een groepsaankoop energie? Zo ja, geldt dit voor alle openbare besturen en publieke organisaties? Meent u dat sociale huisvestingsmaatschappijen en verhuurkantoren initiatiefrecht hebben voor een dergelijke groepsaankoop? Ziet u beperkingen op zo'n initiatiefrecht? Dient er actief gestreefd te worden naar groene energie, sociale korting of andere voordelen om een groepsaankoop-initiatief van energie door een publieke instelling te rechtvaardigen?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, uit rapporten van de Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) hebben we in het verleden kunnen afleiden dat heel weinig mensen gebruik maken van de voordelen die de vrije leverancierskeuze biedt. Het aantal 'harde wissels', mensen die effectief een contract afsluiten met nieuwkomers op de markt, blijft zeer beperkt. Ik denk dat de complexiteit van de energiemarkt daar veel mee heeft te maken. Veel mensen durven de stap naar een nieuwe leverancier niet zetten of zien door de veelheid van offertes geen klaarheid meer. Je moet al hogere wiskunde gestudeerd hebben om de offertes te begrijpen. Het is inderdaad de taak van overheden om mensen daarbij te helpen. De initiatieven die genomen zijn, zijn ook succesvol. Men realiseert een zeer fikse korting op de factuur.

Men geeft nieuwkomers op onze markt de kans om meteen een grote klantenportefeuille tegen een relatief lage kost te verwerven. Mijnheer Hendrickx, ik dacht dat ook uw partij iets wou doen aan de dominantie van de Franse energiespeler Suez-Electrabel op onze markt. Daarvoor hebben we toch het Vlaams Energiebedrijf mede op uw verzoek in het leven geroepen? Als we via dergelijke initiatieven van samenaankoop dezelfde doelstellingen kunnen bereiken, met name meer concurrentie om de prijzen te drukken, waar een grotere groep consumenten van kan genieten, dan zie ik helemaal niet in wat daar tegen kan zijn.

Het zijn trouwens niet alleen de initiatieven van intermediairen die vruchten afwerpen. U weet, voorzitter, dat in West-Vlaanderen vanuit sp.a-hoek initiatieven werden genomen, ook met gigantisch succes. Laat ons de mensen begeleiden om die stap te durven zetten om van leverancier te veranderen. Als dat kan via een groepsaankoop waarbij tegelijk een gedeelte van de administratieve last wegvalt, is dat alleen maar een goede zaak.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Uit alle cijfers blijkt dat het goed kiezen van de juiste energieleverancier gezinnen heel wat geld kan besparen. De Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) stelt vast dat de meerderheid van de Vlamingen een energiecontract ondertekende, maar dat dit vaak bij dezelfde leverancier gebeurde waaraan ze bij de vrijmaking van de markt werden toegewezen, namelijk de standaardleverancier. Er is dus voor veel mensen iets meer nodig om hen tot een echt actieve keuze en eventuele overstap te bewegen, zelfs als het overstappen hun toelaat om te besparen op hun energiefactuur.

Groepsaankopen kunnen – indien ze correct en transparant worden georganiseerd – deze drempelverlagende functie vervullen. Volgens de VREG is er een verband tussen het relatief groot aantal switches dit jaar en het feit dat de afgelopen maanden een aantal grootschalige groepsaankopen werden opgezet.

Volgens een belangrijke organisator van groepsaankopen zouden de afgelopen 2 jaar zo'n 50.000 huishoudelijke afnemers deelgenomen hebben aan diverse procedures van groepsaankopen. 40 à 45 percent van de deelnemers gaat uiteindelijk in op het aanbod van de winnende leverancier. In dit cijfer is ook de overstap meegeteld van een bestaande klant naar een nieuw contract met betere voorwaarden bij dezelfde leverancier. Ik kan dit alleen maar toejuichen. Omdat het belangrijk is dat een relatief grote en als betrouwbaar overkomende partij achter de groepsaankoop staat, lijkt het me zinvol dat openbare besturen deze rol opnemen.

Ik zie vaak dat huurders in een situatie zitten die voor hen niet wenselijk is inzake hun energiebeheer. Als vanuit de sociale huisvestingsmaatschappijen en verhuurkantoren hier een helpende hand wordt gereikt door middel van het organiseren van een groepsaankoop – opnieuw, op voorwaarde dat dit op een correcte en transparante manier wordt georganiseerd – dan zie ik daar geen bezwaar tegen, wel integendeel.

Het voordeel van een groepsaankoop schuilt in essentie in het bundelen van een groot aantal afnemers waardoor een groot verbruiksvolume gecreëerd wordt. Op zich biedt dit een meerwaarde omdat het toelaat om een korting ten opzichte van de normale verkoopprijzen te realiseren. Voor mij is dat op zich al een enorme verdienste en is die voldoende. De meerwaarde kan nog worden versterkt door een groot percentage of volledig groene stroom aan te bieden. Sommige groepsaankopen gaan verder en bieden ook concrete hulp bij bijvoorbeeld energiebesparing aan. Zo wordt de maatschappelijke meerwaarde telkens groter. Als minister van Energie kan ik die acties enkel toejuichen.

Een 'sociale' korting, in termen van de toepassing van de sociale maximumprijs, kan niet via een groepsaankoop worden geboden, omdat dit recht afhangt van het statuut van de betrokken individuele afnemers. Voor zover alles correct en transparant gebeurt, maakt het voor mij niet

uit wie de initiatiefnemer van een groepsaankoop is. Het verhoogt in elk geval de dynamiek op de energiemarkt. De afnemers kunnen er enkel voordeel bij hebben.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Ik dank u voor uw duidelijk antwoord, minister. Ik dank de heer Martens voor zijn aanzet daartoe.

Uiteraard is de N-VA positief kritisch ten aanzien van de groepsaankopen. We verwerpen dat niet. Er zijn wel randvoorwaarden – de minister heeft ernaar verwezen – die moeten worden vervuld. Vooral de communicatie naar de burger is belangrijk. Hij moet worden ingelicht over de voordelen, naast het prijskaartje. Daar kunnen we het toch over eens zijn?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Als de overheid alle marktspelers via een open veiling de kans geeft om zich aan te bieden, dan is dat niet tegen de vrije markt. Integendeel, het geeft de nieuwkomers, de uitdagers van de monopolist, een bijkomende kans.

Minister, er zullen in de toekomst nog andere maatregelen noodzakelijk zijn om er meer mensen toe aan te zetten een actieve keuze te maken. Ik denk aan het clearinghousesysteem dat een betere gegevensoverdracht bij de wisseling van leverancier mogelijk moet maken. Ik denk aan een verdere beknotting van verbrekingsvergoedingen en dergelijke. Ik denk aan een beter toezicht op de manier waarop verbrekingsvergoedingen worden toegepast.

U hebt destijds als federaal minister van Consumentenzaken de gedragscode afgesproken met de leveranciers. Er bereiken ons ook signalen dat men het daar niet altijd even nauw mee neemt. Als het niet kan goedschiks via een gedragscode, dan moet het misschien maar kwaadschiks door maximale verbrekingsvergoedingen in de voorwaarden van leveranciers wettelijk in te bouwen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Ik wil nog even inzoomen op dat idee. Als het heel transparant gebeurt, kunnen we daar inderdaad niet tegen zijn, mijnheer Martens. Maar ik vraag me echt af of de overheid een actieve rol moet spelen in die groepsaankopen.

Ik ben eerder het voorstel van de heer Martens genegen. We zouden de regelgeving kunnen vereenvoudigen en het voor de mensen nog eenvoudiger maken om die overstap te maken. We moeten er vooral voor zorgen dat het tariefbeleid eenvoudig is zodat de mensen goed kunnen vergelijken. *(Opmerkingen van de heer Bart Martens)*

Goed, dat is een federale materie, maar we moeten ervoor zorgen dat de mensen een bewuste keuze maken. Ik denk dat de minister haar federale collega's kan aanporren, eerder dan zelf actief aan te zetten tot die groepsaankopen. Als het correct gebeurt, is het oké, maar enkel daarop inzetten, zou te weinig, te beperkt zijn.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Ter informatie, mijnheer Martens, er is op het federale niveau een wetsvoorstel ingediend om die specifieke code te laten inschrijven in de consumentenwetgeving. Ik zou het heel hard toejuichen als dat lukt. Dan kan geen enkele leverancier de code nog in vraag stellen. Dat is een federaal initiatief, daar kan ik niet veel aan doen.

Ik ben het eens met de heer Martens: er zijn nog meer initiatieven nodig. Maar, mevrouw De Knop, hij heeft niet gezegd dat hij dat beter vindt dan groepsaankopen. Hij juicht de groepsaankopen toe, maar we kunnen misschien tegelijk de consument nog beter beschermen op andere manieren. Dat is het brede kader.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende algemene bepalingen over het energiebeleid - 130 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: U maakte een ontwerp van besluit houdende algemene bepalingen over het energiebeleid. Het ontwerp is het resultaat van een codificatie van een 24-tal bestaande uitvoeringsbesluiten en is bedoeld als uniek uitvoeringsbesluit bij het Energiedecreet. Dat is een positieve zaak.

Daaropvolgend vroeg u zowel aan de SERV als aan de Minaraad hun advies omtrent het besluit. De SERV en de Minaraad zijn in hun adviezen vragende partij om naast codificatie ook andere technieken in te zetten om de energieregelgeving toegankelijker en transparanter te maken. Zo suggereren de raden een publieke internettool waarop de rechten, taken en verplichtingen per actor worden gebundeld. Die staan nu immers verspreid tussen en in het Energiedecreet en het Energiebesluit. De codificatie is in het voorontwerp nog beperkt ingevuld. Het betreft op enkele kleine uitzonderingen na enkel een bundeling van de bestaande regelgeving, en nog geen of slechts een zeer beperkte inhoudelijke afstemming en vereenvoudiging.

De belangrijke opmerkingen inzake het beleid die in het advies naar voren komen, waren de volgende: de moeizame samenwerking tussen betrokken instanties en beleidsdomeinen en bestuursniveaus; de onuitgeklearde discussie over de rollen en taakverdeling tussen de verschillende actoren op de energiemarkt, zoals de netbeheerders, de gemeenten, ESCO's, het VEA, de VREG, het departement LNE; het tekort aan analyse en debat over belangrijke beleidsopties en -kwesties, bijvoorbeeld de problematiek van energiebesparing in huurwoningen, de aanpak van de problematiek bij de meest behoeftigen enzovoort.

Hebt u reeds initiatieven genomen om technieken in te zetten om energieregelgeving toegankelijker en transparanter te maken voor het grote publiek? Zo ja, welke? Hebt u de gebundelde besluiten inhoudelijk op elkaar afgestemd en vereenvoudigd? Welke acties werden de afgelopen jaren ondernomen om de moeizame samenwerking tussen de betrokken instanties, beleidsdomeinen en bestuursniveaus te bevorderen? Hebt u een duidelijke taakverdeling en rolomschrijving van de verschillende actoren op de energiemarkt?

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Ik heb gedurende een heel jaar geprobeerd mensen te begeleiden bij hun vragen over energie en energie bezuinigen. Ik maakte daarvoor gebruik van een cd-rom die het ACW in Limburg had gemaakt, om mensen daarin te begeleiden. Telkens iemand op bezoek kwam, had ik minstens een half uur nodig om een correct antwoord te geven. Ik wil enkel aangeven dat het, ook al had ik een cd-rom die daarvoor was gemaakt, voor de burger een knoeiboel is geworden. Het is bijna onoverzichtelijk geworden welke maatregelen er allemaal zijn.

Ook in de welzijnssector zijn er veel rechten die men niet kent. In de vorige legislatuur heeft de minister van Welzijn een rechtenwijzer gemaakt om mensen in de sociale sector die een beroep willen doen op een of andere uitkering, duidelijk te maken welke rechten ze hebben. Heel vaak zeggen mensen dat er zoveel bestaat, maar dat ze er geen gebruik van kunnen maken. De rechtenwijzer geeft daar een antwoord op.

Het lijkt me zinvol dat er een dergelijk initiatief wordt genomen op het Vlaamse niveau omdat dit heel wat duidelijkheid kan geven bij alle soorten maatregelen.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, ik was een vraag vergeten te stellen. Beschikt u over studies, rapporten en analyses over de energiebesparing in huurwoningen? En over de energieproblematiek bij de meest behoeftigen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: De Vlaamse energieregelgeving is reeds te consulteren op de website van de Vlaamse Codex of via de milieunavigator. Specifieke informatie over de thema's van het Vlaamse energiebeleid is terug te vinden op de website www.energiesparen.be van het VEA en op de website van de VREG. Beide administraties verspreiden naar de verschillende doelgroepen ook elektronische nieuwsbrieven die toelichting geven bij recente nieuwe regelgeving en de rol van de verschillende actoren daarin.

De coördinatie van de energieregelgeving moet het geheel van Vlaamse energieregelgeving bundelen en op een toegankelijke manier beschikbaar maken. Een grote inhoudelijke stroomlijning, wat het maken van inhoudelijke beleidskeuzes met zich meebrengt, vormde geen doel van dit project. Dergelijke wijzigingen kunnen voorkomen en zullen worden geëvalueerd en doorgevoerd in de loop van deze legislatuur.

Tussen de beleidsvelden Wonen en Energie werden op administratief niveau al verschillende overlegvergaderingen gehouden. Een eerste resultaat hiervan werd gerealiseerd in het kader van de verwerking en uitbetaling van de dakisolatiepremie, waardoor hiervoor nu het eenloketsprincipe kan worden gehanteerd.

Op politiek vlak werden de eerste teksten voor een geïntegreerd woon- en energiebeleid geconcretiseerd in een ondertussen goedgekeurd wijzigingsdecreet van de Vlaamse Wooncode en in een ontwerp van uitvoeringsbesluit, zodat ook energetische elementen in aanmerking worden genomen bij de beoordeling van woonbeleidsdossiers. Met de federale overheid en de andere gewesten verloopt het gestructureerde overleg via het Energieoverleg tussen de federale staat en de gewesten, beter gekend als ENOVER. Dit overlegorgaan komt maandelijks samen.

Wat de Vlaamse energiemarkt betreft, zijn de verschillende taken wel degelijk duidelijk afgelijnd. De opdrachten van de VREG, het VEA en het departement LNE worden in beheers- en managementovereenkomsten vastgelegd. De rol en taken van de netbeheerders en gemeenten zijn in regelgeving en samenwerkingsovereenkomsten bepaald. Het is vooral de bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gewesten betreffende energie die naar buiten een aantal onduidelijkheden creëert. Zo is Vlaanderen bijvoorbeeld bevoegd voor de distributie van aardgas en elektriciteit, maar niet voor de daaraan gekoppelde distributienettarieven.

Er lopen op dit moment geen specifieke studies naar energiebesparing in huurwoningen of de energieproblematiek bij de meest behoeftigen. Wel loopt er een studie naar de huurder-verhuurderproblematiek. Voor deze studie wordt momenteel een stakeholderoverleg gehouden. Wat de meest behoeftigen betreft wordt nog in de loop van deze maand een specifieke mediacampagne gevoerd die erop gericht is om energiebesparing bij de kansarmen onder de aandacht te brengen. We zijn dus wel bezig met die doelgroep.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, het antwoord volstaat, maar op mijn specifieke vragen over de moeizame samenwerking verwijst u naar de bevoegdheidsverdeling tussen de federale en Vlaamse overheid.

Minister Freya Van den Bossche: Er is op het Vlaamse niveau geen enkele instantie die ontevreden is over de samenwerking binnen het Vlaamse niveau. Kunt u specifieker zijn? Wie heeft waarmee een probleem?

Mevrouw Mercedes Van Volcem: De SERV en de Minaraad zeggen dat letterlijk in een verslag of advies aan u. Ze hebben toch een heel goede naam voor het opmaken van adviezen. Dat vinden ze toch niet uit. Hoe gaat u tegemoetkomen aan de adviezen van de SERV en de Minaraad, die dat toch heel nauw onderzoeken?

Minister Freya Van den Bossche: Binnen het Vlaamse niveau is er geen probleem qua overleg. Tussen het Vlaamse en federale niveau zijn er wel degelijk onduidelijkheden. Als de SERV en de Minaraad toch een concreet probleem ontwaren, zijn ze meer dan welkom om dat zodanig concreet te omschrijven, dat ik het ook zal aanpakken. Nu is het in heel algemene termen gesteld. De geluiden die wij ontvangen van de concrete initiatieven op het veld, zijn positief. Daarmee wil ik niet zeggen dat ze ongelijk hebben. Ik wil enkel zeggen dat ik geen weet heb van iets dat moeilijk loopt binnen het Vlaamse niveau. Als men daar concreter over kan zijn, zal ik dat absoluut laten onderzoeken.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Op de vraag over het tekort aan analyse en debat over belangrijke beleidsopties en -kwesties, is uw antwoord dat u verwijst naar het woon- en energieoverleg en het overleg tussen de federale en de Vlaamse overheid?

Minister Freya Van den Bossche: Ik wil daar gerust met hen over praten. Dat valt helemaal buiten het bestek van dit besluit. Het is een commentaar die men daarbovenop geeft, maar het heeft niets te maken met het besluit. Ik wil hun gerust vragen hoe er op een andere manier meer overleg kan worden georganiseerd. Ik ben nooit tegen voldoende overleg.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Minister, u hebt helemaal niet op mijn suggestie geantwoord. Ik ben dieper ingegaan op een deel van de nota van mevrouw Van Volcem. U antwoordt heel algemeen omdat de vraag over het overleg ging. Mijn vraag ging over een heel specifieke situatie naar het publiek. Ik wil die gerust op een ander moment stellen, zodat u daar kunt op antwoorden.

Minister Freya Van den Bossche: Mijn werkelijke advies is om geen cd-roms meer te gebruiken, maar om dat rechtstreeks op www.energiesparen.be te doen. Dat werkt heel goed en snel. Dat communicatiemiddel wordt vaak geüpdatet en heeft voldoende capaciteit om snel te worden gebruikt. In mijn aanzet tot antwoord heb ik zo willen antwoorden op uw suggestie zonder rechtstreeks te vertellen dat u die cd-rom beter gewoon links laat liggen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Hermes Sanctorum tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over het standpunt van het Vlaamse Gewest inzake het actieplan hernieuwbare energie - 177 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, het nationaal actieplan hernieuwbare energie, het is me wat. Ik kan me voorstellen dat het u al meerdere slapeloze nachten heeft bezorgd. Dat zijn mijn zaken niet, maar het plan laat in elk geval erg lang op zich wachten. De deadline om het nationaal actieplan in te dienen was 30 juni, dat is hier al herhaaldelijk aangehaald.

Daarin moet toch wel duidelijk en gedetailleerd uitgelegd worden hoe we die 13 percent in België zullen halen.

Minister, ik heb mijn vraag een tijdje geleden ingediend. Ondertussen zijn er toch wel een aantal nieuwe elementen opgedoken. Ik zal de vraag dan ook enigszins anders formuleren.

Het is duidelijk dat binnen de Belgische context en binnen de Vlaamse Regering zeer veel discussie is over hoe we die 13 percent moeten halen, en zeker over de mate waarin we die 13 percent in eigen land moeten realiseren. Minister, ondertussen is de maand oktober vrij ver gevorderd. Volgens mijn laatste informatie zouden – naast België – Estland, Hongarije en Polen nog geen plan hebben ingediend. De overige landen hebben wel een nationaal actieplan ingediend. Wij zijn Europees voorzitter. Als voorbeeldfunctie kan dat toch wel tellen.

Minister, hoever staat het uiteindelijk met dat plan? De laatste informatie zal misschien uitwijzen dat het al is ingediend. Klopt het dat Vlaanderen toch wel graag in een achterpoortje zou willen voorzien in dat nationaal actieplan om die 13 percent niet zuiver in het eigen land te realiseren? Tijdens een vorige vraag om uitleg werd wat smalend gedaan over socialisme. Ik kan me echter niet voorstellen dat u, als bevoegd minister, die 13 percent niet in eigen land wilt realiseren. Ik meen dat. Waar zit nu eigenlijk die bottleneck waardoor de zaak alsmaar wordt doorgeschoven en dat de discussie over de 13 percent in eigen land maar blijft doorgaan?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, dat vergt een essentieel debat. In de commissie Ruimtelijke Ordening heb ik gepleit om een gemeenschappelijke hoorzitting te houden over energie, ruimtelijke ordening en milieu. Er is een groot probleem bij het plaatsen van de windmolens. Blijkbaar wordt dat met u besproken. Voor ons is het niet aangenaam steeds naar twee commissies gestuurd te worden. In de commissie Ruimtelijke Ordening verwijst men naar die van Energie en omgekeerd. We moeten eens een gemeenschappelijk debat voeren. Het is een zeer essentieel thema. Het hangt nauw samen met de betaalbaarheid van energie, de groenestroomcertificaten en dergelijke meer.

Mijn partij en ik blijven ervan overtuigd dat die 13 percent vooral gehaald moet worden uit energiebesparing. Als er een pot van energie is, dan is 13 percent van 100 gelijk aan 13, maar 13 percent van 200 is dan 26. Als men de pot van energie kleiner maakt, dan kan men gemakkelijker die 13 percent aan alternatieve energie halen. De alternatieve energie is op dit moment niet rendabel. De kostprijs om altijd de laatste percenten binnen te halen, is heel hoog. Het systeem zoals het nu wordt gehanteerd, gaat ten koste van de personen voor wie u het zo vaak wilt opnemen. Het gaat om de meest kwetsbare groep in de samenleving. Die betalen mee dat distributietarief.

Minister, ik pleit ervoor dat debat samen te voeren met Milieu, met de minister van Milieu, de minister van Ruimtelijke Ordening en met u zodat we er diepgaand over kunnen debatteren in een gezamenlijke commissie.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Ik sluit me graag aan bij mijn collega. Het onderwerp verdient inderdaad een ruimer debat. Waarom kijken we er allemaal zo naar uit? Dat is niet alleen om te weten of we al dan niet die 13 percent zullen halen. Ik veronderstel dat dat wel het geval zal zijn. Het gaat vooral over de vraag waar we die realiseren en over de energiebronnen. Mevrouw Van Volcem heeft absoluut gelijk. Het is niet iets dat men over drie commissies kan tillen. Het gaat om een beleid dat de Vlaamse Regering moet voeren. Ik veronderstel dat het ergens blokkeert in het nationaal actieplan.

Minister, ik wens me aan te sluiten bij de vragen van de heer Sanctorum. Zelf heb ik er ook heel wat vragen over gesteld, ook aan minister Lieten toen ze u verving. Het is heel erg jammer te moeten vaststellen dat we net nu, nu ons land Europees voorzitter is, te laat zijn. Ik weet dat de mantra hier dikwijls is dat het niet onze schuld is en dat het probleem bij de federale overheid ligt. Ik denk dat het in dezen duidelijk is dat het de Vlaamse Regering is die

geen duidelijkheid schept, die voor vertraging zorgt. Het mag zeker gezegd worden als het probleem federaal is. Nu ligt het bij Vlaanderen. Normaal doen we alles wat we zelf doen beter. Hier is dat duidelijk niet het geval.

Minister, ik vraag u om duidelijk te zijn. Waar zit die bottleneck, waar de heer Sanctorum het ook over had? Dan kunnen we daar ten minste over discussiëren. Het heeft ook geen zin om verstoppertje te spelen. Als de discussie erover gaat het lokaal te realiseren of in het buitenland, werp dat dan op tafel. Dan is het, zoals mevrouw Van Volcem zegt, zaak te bekijken hoe we dat zo efficiënt mogelijk zullen doen.

Men houdt ons nu al een jaar bezig in deze commissie door niet op vragen daarover te antwoorden. We moeten het dan maar vernemen als het plan is ingediend. Wanneer wordt het ingediend? Wanneer krijgen de commissieleden zicht op de inhoud van dat plan?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Er is inderdaad nog geen akkoord over het nationaal actieplan hernieuwbare energie. Er is wel nog overlegd, maar er is nog geen vergadering van het Overlegcomité geweest.

Ik zal kort even een overzicht geven. Op 29 juni kregen we van de werkgroep hernieuwbare energie een voorstel van actieplan. Die tekst is sindsdien het voorwerp geweest van verschillende vergaderingen, zowel gewestelijk als op nationaal niveau. Daarbij is de oorspronkelijke tekst geamendeerd. We hebben enkele factuele fouten rechtgezet. Dat heeft niet voor discussie gezorgd. De manier waarop het samenwerkingsmechanisme zou worden gebruikt, blijft echter een twistpunt. Het gaat dan niet zozeer over de feiten, over de inhoud, maar wel om de omschrijving daarvan. U weet dat de Europese Commissie vraagt om in hernieuwbare energieplannen aan te geven of en hoe lidstaten gebruik willen maken van samenwerkingsmechanismen. In ons actieplan is ieder gewest en de federale overheid het inhoudelijk eens, maar men raakt niet uit de formulering.

Inhoudelijk vindt iedereen dat we zo veel mogelijk in eigen land moeten doen en dat, als alles niet in eigen land realiseerbaar zou zijn, een deel elders gebeurt. Het is de ambitie om hier zo veel mogelijk te doen.

Waar zit het nu strop? Het gaat om de exacte formulering. Ik zal u de twee verschillende zinnen geven waarover het gevecht nu al weken gaat. Ik zeg er u meteen bij dat ze voor mij beide goed zijn. Voor mij, als minister van Energie, betekenen ze krek hetzelfde. Ik zal zo veel mogelijk van mijn aandeel, en als het kan alles, doen in Vlaanderen zelf. Voor mij zijn beide goed en voor de federale minister van Energie ook. Het is een twistpunt, maar het is zo onnozel als het groot is. De ene formulering is: “België zal zo veel mogelijk van de doelstelling binnenlands realiseren en dit verder analyseren.” De andere is: “België zal de doelstelling volledig binnenlands realiseren tenzij uit de analyse blijkt dat het niet kan.” We doen dus zo veel mogelijk hier en er volgt een analyse of dat inderdaad volledig kan. Er zijn dus twee verschillende formuleringen om hetzelfde te zeggen.

Voor mij, als minister van Energie, zal geen van beide zinnen zorgen voor een andersoortig beleid. Het beleid wordt gemaakt door de concrete maatregelen en de ambitie om zo veel mogelijk hier te doen. Blijkbaar zijn er voldoende mensen in dit land die vinden dat het beter is geen actieplan in te dienen en te redetwisten over een dergelijke zinsbouw dan om het wel in te dienen. Voor mij zijn ze beide goed. Het enige dat ik probeer, is de visies dichterbij elkaar te brengen, formuleringen te zoeken die ervoor zorgen dat men steeds dichterbij elkaar landt. Exact hetzelfde zal het nooit zijn. Misschien moet dat geplaatst worden in het licht van de communautaire sfeer in dit land. Want over de rest van het actieplan, over de ambities is iedereen het eens. Het is jammer te moeten vaststellen dat ook dit een communautair dossier wordt, hoewel het dat in de feiten niet is. Inhoudelijk zijn we het namelijk eens met elkaar. Het gaat niet eens over een verschil in zienswijze tussen twee of drie delen van dit land.

Samen met deze commissie vind ik het bijzonder jammer. Ik zal blijven proberen om iedereen ervan te overtuigen om redelijk te zijn in dit dossier.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, ik dank u voor het eerlijke antwoord.

Wat de formulering betreft, twijfel ik echt niet aan uw goede bedoelingen en aan het feit dat u de kaart van de hernieuwbare energie wilt trekken, maar de formulering is natuurlijk belangrijk voor de Europese Commissie. De Europese Commissie zal waarschijnlijk bepaalde formuleringen wel aanvaarden en andere niet. Het gaat er dan inderdaad over dat allemaal zeer becijferd en gedetailleerd moet worden uitgelegd wat we met die 13 percent gaan doen.

U hebt eerlijk geantwoord over welke formuleringen er wordt gediscussieerd. U zei dat het ook een beetje een communautaire discussie is. Volgens wat ik begrepen heb, gaat het niet zozeer over Franstaligen tegenover Nederlandstaligen, maar is het wel een inhoudelijke discussie. Een heleboel betrokkenen willen gewoon voor die 13 percent in eigen land gaan, maar een aantal conservatieve krachten binnen deze Vlaamse Regering willen in de formulering een achterpoortje genereren. En dat is problematisch.

Ik heb intussen de andere nationale actieplannen eens bekeken. Ik ben nagegaan welk land het in eigen land wil realiseren of niet. Het is heel boeiend. Er zijn vier landen die nog geen actieplan hebben ingediend, maar de landen die alles zuiver in eigen land willen realiseren, zijn Slovenië, het Verenigd Koninkrijk, Portugal, Nederland, Ierland, Frankrijk, Finland, Cyprus, Oostenrijk, Tsjechië en Roemenië. Dan zijn er landen die zelfs een overschot incalculeren: Zweden, Slovakije, Spanje, Litouwen, Griekenland, Duitsland, Denemarken en Bulgarije. Die landen gaan over hun doelstelling en willen verkopen aan landen die statistisch wat willen aankopen.

Dan zijn er twee landen die bijna rekenen op aankoop vanuit het buitenland: Luxemburg – een beetje een speciale situatie – en Italië, een land dat je moeilijk kunt betichten van zeer ambitieus te zijn op het vlak van hernieuwbare energie.

Ik hoop echt dat Vlaanderen echt die conservatieve krachten even opzijzet en dat men nu eindelijk eens duidelijk kiest voor die 13 percent in eigen land.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik begrijp de bekommernis van de heer Sanctorum wel, maar ik denk dat conservatieve krachten daar op zich niets mee te maken hebben. Ik ben de laatste die conservatief is, maar ik denk dat je in het energieverhaal ook vooral rekening moet houden met de rendabiliteit. U wilt investeren in eigen land, maar ik vind dat we molens moeten zetten waar veel wind is. Een windmolen brengt nu maximum 20 percent op. Een zonnepaneel brengt maximum 8 percent op. 's Nachts is er geen zon. Het regent veel in België. Hoe minder rendabel het systeem is, hoe duurder de energie wordt. Dan moet je je afvragen of je de mensen steeds maar moet laten betalen voor die duurdere energie. U verwijst naar de Scandinavische landen, maar Denemarken vind ik ook geen voorbeeld. Men gaat er als het ware de alternatieve energie dumpen en verkopen aan de buurlanden, wat de energieprijzen de spuigaten doet uitlopen.

Dit vraagt een zeer genuanceerd debat, waarbij je met zeer verschillende elementen rekening moet houden. Ik pleit dus nog eens voor een gezamenlijke commissie. Ik ben ervan overtuigd dat we in de ruimtelijke ordening ...

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem, we vallen in herhaling. Wilt u afronden?

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ik vind het jammer dat men je voor zulke essentiële dingen de mond snoert in 2 minuten.

De voorzitter: Het is het reglement.

De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, ik wil even reageren op de reactie van de heer Sanctorum.

Hij verwijst naar Luxemburg en zegt dat het een speciale situatie is waardoor het maar normaal is dat de optie wordt opengehouden om eventueel buiten Luxemburg een aantal zaken te gaan realiseren. Er is in de commissie Leefmilieu al afdoende aangetoond dat ook Vlaanderen en België op zich hun eigen specifieke situatie hebben, wat natuurlijk niet wil zeggen dat we niet alles moeten doen om hier zo veel mogelijk hernieuwbare energie te realiseren zonder daarbij de efficiëntie uit het oog te verliezen. We moeten ervoor zorgen dat we hier hernieuwbare energie produceren zonder de energieprijzen en de distributietarieven onnoemelijk de hoogte in te jagen. Het is een evenwicht dat moet worden gezocht, maar we moeten zeer ambitieus zijn en zo veel mogelijk in Vlaanderen realiseren. Dat is het standpunt van de Vlaamse Regering, wat ik uiteraard onderschrijf.

Minister Freya Van den Bossche: Mijnheer Sanctorum, de reden waarom men de woorden ‘zo veel mogelijk’ wil schrijven in de een of andere formulering, heeft ook te maken met het feit dat er nog geen lastenverdeling is gebeurd. De delen van dit land weten nog niet voor welk aandeel ze specifiek verantwoordelijk zullen zijn. Ik denk dat dat ook de reden is voor een beetje voorzichtigheid, al vind ik het jammer dat men ruzie maakt over dergelijke nuances in een zin.

In de kolommen waarin men cijfers moet invullen over hoeveel men in het buitenland doet, staat bijvoorbeeld een sterretje. Er moet natuurlijk nog zekerheid zijn van analyse, maar hoe het sterretje moet worden omschreven, is ook alweer voorwerp van discussie. Het gaat nu echt over dergelijke zinsbouw. Het werkt mij minstens evenveel op de zenuwen als u.

Mevrouw Van Volcem, u zegt dat de mensen allemaal betalen voor de hernieuwbare energie, maar de mensen betalen ook voor de nucleair opgewekte energie. Ze betalen voor centrales die al lang zijn afgeschreven, maar waarvan Electrabel doet alsof ze nog niet zijn afgeschreven. De mensen betalen veel te veel, ook voor de goedkoop geproduceerde energie. Als ze nu eens de werkelijke prijs zouden betalen, dan zou u een punt hebben. Dan zou je kunnen zeggen: in welke mate kunnen we de kost voor hernieuwbare energie afwentelen op de mensen, want het verschil in prijs is toch wel bijzonder groot. Maar de producenten pakken gewoon wat meer winst.

Zeggen dat het onredelijk is dat men een stuk betaalt van het gezondere leefklimaat, voor meer onafhankelijkheid van energiebronnen die uit het Midden-Oosten of Frankrijk komen, daarmee moet u voorzichtig zijn. U zegt dat mensen betalen voor zonnepanelen, terwijl ze de al lang afgeschreven nucleaire centrales nog altijd afbetalen op een gekke manier.

Het is aan het parlement zelf om zijn werkzaamheden te regelen. Ik zal zeker met enthousiasme ingaan op de uitnodiging voor een gezamenlijke commissie als die mij wordt bezorgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■